

عنوان مقاله:

تحلیل فلسفی پیوند دوسویه نفس و بدن در قرآن کریم

محل انتشار:

مجله الهیات تطبیقی، دوره 14، شماره 29 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

مصطفی عزیزی علویجه - دانشیار گروه فلسفه، مجتمع آموزش عالی حکمت و مطالعات ادیان، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ایران

خلاصه مقاله:

شناخت چگونگی پیوند میان نفس و بدن از مسائل پیچیده در نفس شناسی است. نفس پژوهان بر پیوند دوسویه میان نفس و بدن تاکید دارند. در این پژوهش تلاش شده است سه گونه پیوند میان آن دو در قرآن کریم تحلیل شود: الف) - تاثیر حالت روحی در حالت بدنی (روحی - بدنی)، ب) - تاثیر حالت بدنی در حالت روحی (بدنی - روحی) و ج) - تاثیر حالت روحی بر حالت روحی دیگر (روحی - روحی). آیات دال بر پیوند شناخت با اشک چشم، تاثیر گناه بر چهره و سیما، شنیدن آیات الهی و لرزه افتادن پوست، رابطه میان تقوای قلب با فروکشاندن صدا، از سنخ ارتباط روحی - بدنی به شمار می آیند و آیاتی که بر پیوند میان جرم و سنگدلی و گناه و زنگار دل تاکید دارند، از سنخ ارتباط بدنی - روحی هستند و آیات بیان کننده پیوند میان رحمت الهی و نرمی دل، تدبر و گشوده شدن قفل های دل، ناظر به پیوند روحی - روحی هستند. مبنای فلسفی این سه گونه تاثیر متقابل میان نفس و بدن را باید در دو نظریه «روحانیه الحدوث والبقاء» بودن نفس یا «جسمانیه الحدوث و روحانیه البقاء» بودن آن جستجو کرد. در این تحقیق با روش تحلیل عقلی، آیات مربوط به هر یک از سه گونه پیوند، بازپژوهی و مبانی نفس شناسی آن تبیین شده اند.

کلمات کلیدی:

قرآن کریم، نفس، بدن، روح، تاثیر متقابل، حکمت متعالیه، حکمت مشاء

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2055528>

